

NÂNG CAO CHỈ SỐ ĐỔI MỚI SÁNG TẠO CẤP ĐỊA PHƯƠNG - KINH NGHIỆM TỪ HẢI PHÒNG

“

“Cần phải hiểu đúng bản chất của Bộ Chỉ số Đổi mới sáng tạo cấp địa phương, đó là: cung cấp bức tranh thực tế, tổng thể về hiện trạng mô hình phát triển kinh tế - xã hội dựa trên khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo (KH,CN&ĐMST), qua đó cung cấp căn cứ và bằng chứng về điểm mạnh, điểm yếu, các yếu tố tiềm năng và các điều kiện cần thiết để thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội dựa trên KH,CN&ĐMST của từng địa phương” - Thứ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN) Hoàng Minh nhấn mạnh tại Hội thảo “Giải pháp nâng cao Chỉ số đổi mới sáng tạo cấp địa phương (PII) tại thành phố Hải Phòng” ngày 09/05/2024.

”

Hải Phòng là địa phương xếp thứ 3 trong cả nước theo kết quả triển khai PII do Bộ KH&CN công bố lần đầu tiên hồi tháng 3/2024. Qua sự kiện công bố này, nhiều vấn đề về triển khai PII trên cả nước đã và đang đặt ra mà thành phố Hải Phòng là địa phương điển hình, qua đó có thể rút ra nhiều bài học cho các tỉnh/thành phố khác.

Chỉ ra điểm mạnh, điểm yếu thông qua các chỉ số thành phần

Kết quả đổi mới sáng tạo của mỗi quốc gia hay địa phương là tổng hòa của nhiều chỉ số có tính chất khác nhau. Bộ chỉ số PII được tính toán tổng hợp trên nhiều chỉ số thành phần nên điểm số chi tiết của các trụ cột, các chỉ số thành phần không chỉ phản ánh mức độ tốt hay chưa tốt mà còn phản ánh đặc điểm của mô hình phát triển dựa trên KH,CN&ĐMST của mỗi quốc gia/địa phương đó. Do vậy, cần thận trọng, xem xét tới bối cảnh cụ thể của từng địa phương khi diễn giải kết quả của các trụ cột hay các chỉ số thành phần. Một quốc gia/địa phương có điểm số thành phần nào đó thấp không hẳn là yếu kém mà có thể chỉ là đặc điểm bình thường của quốc gia/địa phương đó.

Phát biểu tại hội thảo “Giải pháp nâng cao Chỉ số đổi mới sáng tạo cấp địa phương (PII) tại Hải Phòng” vừa qua, ông Hoàng Minh Cường - Phó Chủ tịch UBND thành phố Hải Phòng nhấn mạnh: Kết quả xếp hạng PII của Hải Phòng đã chứng tỏ cam kết và sự nỗ lực không ngừng của thành phố Hải Phòng trong việc tạo môi trường thông thoáng cho hoạt động sản xuất

Thứ trưởng Bộ KH&CN Hoàng Minh phát biểu tại Hội thảo “Giải pháp nâng cao Chỉ số đổi mới sáng tạo cấp địa phương (PII) tại thành phố Hải Phòng” ngày 09/05/2024.

Ông Hoàng Minh Cường - Phó Chủ tịch UBND thành phố Hải Phòng.

- kinh doanh, thúc đẩy sự phát triển bền vững, tạo cơ hội cho thành phố tiếp tục đổi mới và phát triển trong tương lai.

Ở góc độ kinh nghiệm tại địa phương, thành phố Hải Phòng rất chú trọng tới yếu tố thể chế mà nổi bật là chính sách thúc đẩy KH,CN&ĐMST phục vụ phát triển kinh tế - xã hội, những nỗ lực trong công tác cải cách hành chính, vốn lao động, phát triển giáo dục, KH&CN. Thời gian qua, thành phố Hải Phòng đã tập trung đẩy mạnh hàng loạt chính sách về sắp xếp lại các cơ sở giáo dục nghề nghiệp và gắn kết các đơn vị này với doanh nghiệp; mở rộng danh mục đào tạo các ngành trọng điểm như:

Toàn cảnh Hội thảo “Giải pháp nâng cao Chỉ số đổi mới sáng tạo cấp địa phương (PII) tại thành phố Hải Phòng”.

điện - điện tử, cơ khí, đóng tàu, hàng hải, logistics... Nhờ đó, tổng sản phẩm quốc nội vùng (GRDP) của Hải Phòng năm 2023 đạt gần 17 tỷ USD, gấp 4 lần thời điểm 2015, và đứng thứ 5 trong tổng số 63 địa phương.

Theo ông Nguyễn Đình Vinh - Phó Giám đốc Sở KH&CN Hải Phòng, trong 52 chỉ số thành phần, Hải Phòng có 5 chỉ số được đánh giá cao và là điểm mạnh gồm: i) tỉ lệ học sinh trung học tham gia các cuộc thi nghiên cứu khoa học và kỹ thuật; ii) chính sách thúc đẩy KH,CN&ĐMST phục vụ phát triển kinh tế - xã hội; iii) cải cách hành chính; (iv) tài chính vi mô/GRDP; (v) tỷ lệ lao động từ 15 tuổi trở lên đã qua đào tạo.

Ông Vinh cũng nhìn nhận rất thẳng thắn, bên cạnh những điểm mạnh, thì điểm yếu của Hải Phòng là số bằng sáng chế ít, trích dẫn quốc tế thấp; thành phố chưa có cụm công nghệ cao và trung tâm hỗ trợ khởi nghiệp xứng tầm; chi cho KH&CN còn thấp... Có thể kể đến một số điểm yếu như: ở trụ cột *Vốn con người và nghiên cứu, phát triển*, chỉ số chi cho nghiên cứu và phát triển chỉ đạt 20,12 điểm; ở trụ cột *Sản phẩm tri thức, sáng tạo và công nghệ*, thấp nhất là chỉ số tỷ lệ doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo trong tổng số doanh nghiệp mới thành lập (%), chỉ đạt 8,31 điểm. Bên cạnh đó, nhiều chỉ số về tài sản vô hình khác cũng chỉ đạt từ 20 đến 30 điểm. Ở trụ cột *Trình độ phát triển của thị trường*, chỉ số doanh nghiệp ngành dịch vụ chuyên môn KH&CN rất thấp, chỉ đạt 19,55 điểm; tỷ lệ lao động có việc làm trong nền kinh tế trên tổng dân số chỉ đạt 43,29 điểm...

Các mục tiêu chiến lược nhằm duy trì vị trí xếp hạng

Đánh giá về kết quả triển khai Bộ Chỉ số PII, Thứ trưởng Bộ KH&CN Hoàng Minh cho rằng, Hải Phòng đã rất nỗ lực và có nhiều kết quả quan trọng, tuy nhiên việc duy trì vị trí như hiện tại còn nhiều thách thức. Ông đề nghị Hải Phòng cùng các địa phương, đơn vị liên quan cần tiếp tục xây dựng Bộ Chỉ số PII phù hợp, trên cơ sở đó phát huy tối đa tiềm năng, lợi thế của KH&CN đóng góp vào sự phát triển chung của kinh tế - xã hội địa phương và đất nước.

Giám đốc Sở KH&CN Hải Phòng Trần Quang Tuấn cho biết, thời gian tới, Hải Phòng đề ra các mục tiêu chiến lược để giữ vững vị trí top dẫn đầu của cả nước với chiến lược nâng cao chất lượng nhân lực nghiên cứu và phát triển; xây dựng thương hiệu, cụm công nghiệp công nghệ cao và trung tâm hỗ trợ khởi

ngiệp. Cụ thể, dự thảo kế hoạch nâng cao Bộ Chỉ số PII năm 2024-2025 của Hải Phòng đã đề ra các mục tiêu cụ thể sau: 1) Thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội thành phố Hải Phòng dựa trên KH,CN&ĐMST; 2) Phấn đấu tăng điểm số PII đạt từ 54,5 điểm trở lên, giữ vững vị trí xếp hạng PII của Hải Phòng trong top dẫn đầu cả nước; 3) Phấn đấu cải thiện mạnh 02 trụ cột trong tổng số 07 trụ cột của PII năm 2024-2025 như sau: cơ sở hạ tầng đạt từ 60 điểm trở lên, xếp thứ hạng từ 20 trở lên; sản phẩm tri thức, sáng tạo và công nghệ đạt từ 37 điểm trở lên, xếp thứ hạng từ 10 trở lên; 4) Tập trung cải thiện các điểm số là điểm yếu của thành phố (tỷ lệ lao động có việc làm trong nền kinh tế trên tổng dân số, số doanh nghiệp ngành dịch vụ chuyên môn KH&CN, chi cho KH&CN, chi phí gia nhập thị trường); phấn đấu năm 2024 -2025 tăng vị trí xếp hạng các chỉ số thành phần nêu trên lên ít nhất 2 bậc; 5) Giữ vững và gia tăng điểm số và mức xếp hạng của 47 chỉ số thành phần còn lại của Bộ chỉ số PII.

Các giải pháp trọng tâm

Để đạt được các mục tiêu chiến lược nêu trên, thành phố Hải Phòng yêu cầu các sở, ban, ngành, UBND các quận, huyện phải nâng cao nhận thức, trách nhiệm của đội ngũ cán bộ công chức về tầm quan trọng của Bộ Chỉ số PII là vì sự phát triển lâu dài và bền vững của thành phố Hải Phòng. Các cấp chính quyền tiếp tục phát huy tính năng động, phát huy điểm mạnh, khắc phục điểm yếu, đẩy mạnh đổi mới sáng tạo trong triển khai thực hiện nhiệm vụ được giao; lấy KH,CN&ĐMST là mục tiêu, động lực phát triển. Giải quyết khó khăn, vướng mắc trong triển khai thực hiện nhiệm vụ thông qua xây dựng cơ chế đặc thù cho phát triển KH,CN&ĐMST.

Thành phố Hải Phòng cũng đã đề ra các giải pháp trọng tâm bao gồm: 1) Đẩy mạnh công tác chỉ đạo, phân công nhiệm vụ cụ thể cho các sở, ban, ngành, đơn vị liên quan, đề cao vai trò, trách nhiệm người đứng đầu trong việc nâng cao Bộ Chỉ số PII năm 2024-2025; 2) Đẩy mạnh hoạt động tuyên truyền, quán triệt giá trị, ý nghĩa của Bộ Chỉ số PII trong đánh giá kết quả, sự phát triển của thành phố dựa trên KH,CN&ĐMST; 3) Phân tích, nghiên cứu sâu kết quả đánh giá từng chỉ số thành phần trong Bộ Chỉ số PII, xây dựng và triển khai thực hiện kế hoạch cải thiện chỉ số thuộc phạm vi quản lý của ngành, đơn vị mình đóng góp vào việc nâng cao, cải thiện Bộ chỉ số PII của Hải Phòng năm 2024-2025; 4) Khuyến khích, thúc đẩy thực hiện các sáng kiến phát triển kinh tế - xã hội dựa trên KH,CN&ĐMST; 5) Tập trung xây dựng cơ chế, chính sách đặc thù thúc đẩy phát triển KH,CN&ĐMST; 6) Tăng cường đầu tư ngân sách cho hoạt động KH,CN&ĐMST, nhất là cho các hoạt động phục vụ phát triển cơ sở hạ tầng và phát triển các sản phẩm tri thức, sáng tạo và công nghệ; 7) Tăng cường hỗ trợ doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân phát triển các hoạt động nghiên cứu - phát triển, phát triển tài sản trí tuệ, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao; 8) Tích cực thúc đẩy hoạt động đổi mới sáng tạo trong doanh nghiệp

Hạnh Lê